

DEELGEBIEDEN

DRIE IDENTITEITEN

Om het Zaanoeverproject pragmatisch aan te kunnen pakken, is het plangebied in de *Ontwikkelvisie Zaanoever* 'Samen Schakelen' opgedeeld in drie deelgebieden. Elk deelgebied heeft zijn eigen ruimtelijke karakteristieken en daarmee een eigen identiteit. Dit wil niet zeggen dat er een harde grens getrokken moet worden tussen de deelgebieden. In dit beeldkwaliteitsplan zal juist ook rekening worden gehouden met de verbindende factoren tussen de deelgebieden. Daarnaast zal er aandacht worden geschonken aan de onregelmatigheden of tegenstrijdigheden binnen de deelgebieden zelf.

Op de volgende pagina's worden de drie deelgebieden en hun karakteristieken kort beschreven in hun huidige toestand. Na iedere beschrijving geeft een collectie van foto's een beeld van de huidige ruimtelijke identiteit.

3
RECREATIEVE RUST

2
ZAANSE ZAKEN

1
WORMERS WELKOM

HOOGTEACCENTEN

Op de afbeelding hiernaast is aangegeven waar de hoogteaccenten zich bevinden in zowel Wormer als Wormerveer. Hier wordt duidelijk dat er sprake is van 'stuivertje wisselen': op het moment dat er een hoogteaccent is aan de ene kant, is de bebouwing laag aan de andere kant.

Uitgaande van deze regel is ook te zien waar hoge bebouwing aan de Zaan mogelijk is. De grootste mogelijkheid ligt er aan de noordkant van de Zaanbocht.

KERNWAARDE

Wormer en Wormerveer hebben afwisselend hoogteaccenten aan de Zaan

KORREL

INTERPRETATIE

Als alle korreltypes naast elkaar worden weergegeven, wordt duidelijk hoe groot de contrasten aan de Zaan zijn. Met name waar de (grootschalige) industrie met de woonfuncties in aanraking komt, ontstaan er grote contrasten. Het meest sprekende voorbeeld is de confrontatie tussen Cargill en de huizen aan de Zandweg. Ook de fabriekshallen van terrein Westerveer en de huisjes in de Bartelsluisbuurt zijn een voorbeeld waar een grote en kleine korrel elkaar ontmoeten.

Toch is er ook een regel herkenbaar, waar op ingespeeld kan worden. Aan de Zaanoever is de korrel in de regel groter dan in het achterland. Deze 'industriële korrel' is historisch bepaald, en kan het uitgangspunt vormen voor een nieuwe 'stedelijke korrel' aan het water. In het achterland kan vervolgens de verbinding worden gezocht met de kleine schaal die eigen is aan het historische lint van Wormer.

KERNWAARDE

historische grote korrel aan oever en kleine korrel in achterland vormen potentieel uitgangspunt voor ruimtelijke ontwikkeling

De verzameling van archetypen gebouwen

MASSA'S LANGS DE ZAAN

Langs de Zaan komen zware massa's te staan. Een belangrijke architectonische opgave ligt dan ook in een moderne interpretatie van de stenen pakhuistypologie. Kleine lichte gebouwtjes gelden als verbijzondering in deze zwaarte. De kleinschalige houten pakhuizen vervullen deze functie en gelden tevens als inspiratiebron voor nieuwbouw. De stevige blokken in Wormer contrasteren sterk met de kleinschalige wand van Zaanse huisjes aan de kant van Wormerveer.

VOORTBORDUREN OP DE CONTRASTEN

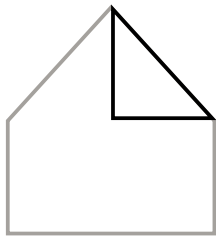
Nieuwbouw aan de Zaanoever dient aan te sluiten bij de karakteristieken van de archetypen zoals omschreven in hoofdstuk 4 Architectuur. Samenhang met deze bestaande bebouwing uit zich in overeenkomende bouwhoogtes en relaties in korrelgrootte. Ten tweede wordt samenhang bereikt door te relateren aan de architectonische stijlkenmerken van de vier archetypen aan de Zaan. Daarnaast wordt er een nieuwe laag toegevoegd aan het bestaande beeld van de Zaanoever door contrasterende, moderne materialen toe te passen, zoals glas en staal.

SPEELSE VERWIJZINGEN

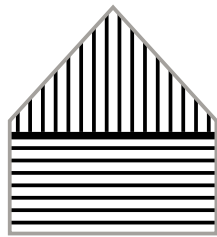
De architectonische kenmerken (materiaal, kleur, vorm) van de vier archetypen dienen niet om kopieën van die archetypen te bouwen; ze dienen om tot nieuwe verrassende combinaties te komen. Het nieuwe is hiermee een nieuwe mix van het bestaande en draagt bij aan een rijker beeld van de Zaanoever.

INSPIRATIE VOOR NIEUWE GEBOUWEN

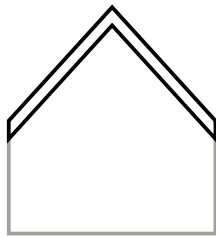
ZAANSE HUIS

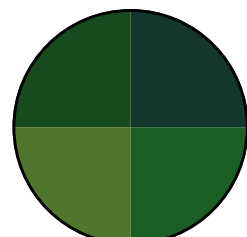
3-4-5 STEEK

HORIZONTALE
SCHEIDING
VOORGEVEL

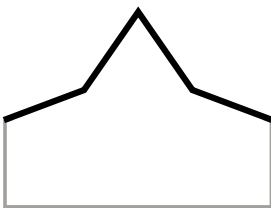

ACCENTUERING
DAKLIJN

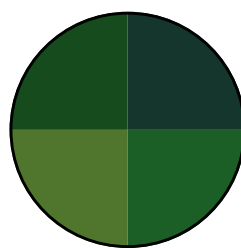

'ZAANS GROEN'

HOUTEN PAKHUIS

ENKEL- OF
DUBBELZIJDIG
AANGEKAPT

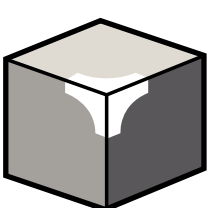

'ZAANS GROEN'

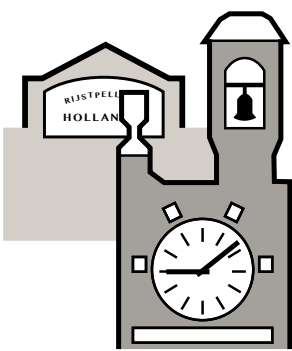
STENEN PAKHUIS

VERTICALITEIT IN
GEVELOPENINGEN

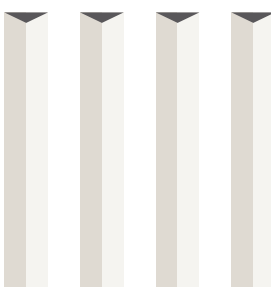

ORNAMENT
ONDERGESCHIKT
AAN MASSA

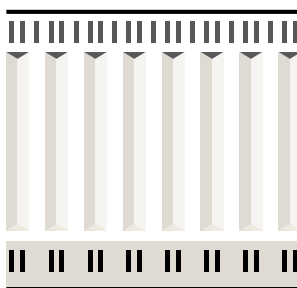

BEKRONINGEN

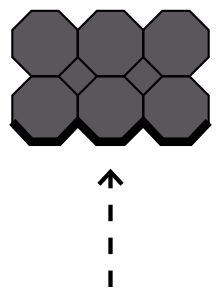
BETONNEN SILOGEBOUW

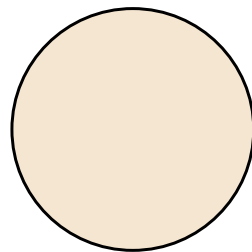
VERTICALITEIT
GEVELPLASTIEK

VERTICALE
DRIEDELING GEVEL

GESLOTEN EN
MASSIEF

KALK

Archetypen inspiratie voor nieuwe ontwikkelingen

In het hoofdstuk *KOERS: Collectieve identiteit, gebouwtypes* is beschreven dat de meest kenmerkende gebouwtypes aan de Zaan historische types zijn. Verder is er in uitgangspunt #4 het belang van speelse verwijzingen naar de archetypen genoemd. Deze verwijzingen zijn dus altijd naar de historie van het gebied.

Bij nieuwbouwprojecten kunnen de eigenschappen van de archetypen ingezet worden om te relateren aan verschillende elementen ervan. 'Speels' betekent hier geen vrijbrief om een willekeurige combinatie van elementen te lenen en samen te voegen tot één gebouw. Er ligt bij ieder project een uitdagende ontwerp-opgave om verschillende elementen bij elkaar te brengen tot een nieuw, logisch geheel. Met name de karakteristieke vormtaal van de archetypen is een inspiratiebron.

Voor een nieuw gebouw kunnen één of een combinatie van meerdere eigenschappen inspiratie vormen.